

komme paa Valglisten, for ingen kan udøve sin Valgret, medmindre han eller hun findes paa en Valgliste. Og hvis Forslaget ændres i den her antydede Retning, er det muligt, at Forstaaelsen af Begrebet „fast Ophold“ nærmere kunde præciseres i Valgloven. Jeg henleder den højtærede Konseilspræsidents Opmærksomhed paa dette, for at vi muligvis kunde overveje dette Spørgsmaal til tredje Behandling. I Tilfælde af, at Formen skal blive, som Regeringen har foreslaaet, vil det i hvert Tilfælde blive nødvendigt at faa en Ændring af § 31.

Ligeledes har vi overvejet Grundlovens § 38 om Valgbarheden til Landstinget, hvori der ikke er foreslaaet nogen Ændring. Efter den nugældende Grundlov lyder denne Paragraf saaledes: „Valgbar til Landstinget er enhver, der er valgbar til Folketinget, naar han det sidste Aar har haft Bopæl i Valgkredsen“. Men denne Valgbarhedsbetingelse gælder kun de 54 Medlemmer af Landstinget. For de 12 Medlemmer, der faar kongelig Udnævnelse, er der en anden Valgbarhedsbetingelse, idet Udnævnelsen skal foregaa blandt „Mænd, der ere eller have været valgte Medlemmer af Kongerigets tidligere eller bestaaende repræsentative Forsamlinger“. Nu foreslaas, at alle 66 bliver valgt, de 54 i Kredsen og de 12 af de 54. Gaar det da an for de 12 at fastsætte den Valgbarhedsbetingelse, at de skal have fast Ophold i Kredsen det sidste Aar før Valget? Det er jo muligt, at det bliver et Fortolkningsspørgsmaal, det ved jeg ikke, men jeg vil tillade mig at henlede den højtærede Konseilspræsidents Opmærksomhed paa dette Forhold.

Endelig er der indenfor Udvalget selvfølgelig foregaaet forskellige Overvejelser, der ikke er resulterede i Ændringsforslag. Der har været Særønsker fremme af forskellig Art, hvilket er naturligt, naar et saa stort Flertal har samlet sig om at indstille Ændringsforslag til Tingets Vedtagelse. I Betænkningen er nævnt, at Tanken om Etkammersystem er blevet overvejet og ligeledes det radikale Venstres tidligere Forslag om Folkeafstemning. Ligeledes er Valgmaaden til Folketinget blevet drøftet, idet adskillige Udvalgsmedlemmer mente, at Forholdstalsvalg i Forbindelse med Valg i Enkeltmandskredse vilde være at foretrække fremfor den foreslaaede Valgmaade. Endvidere har der hos nogle Medlemmer været Stemning for at faa som Grundlag for Landstinget et Vælgerkorps med en højere Aldersgrænse end Folketingsvælgerkorpset

fremfor de kommunale Raad. Men om alle disse Særønsker gælder det, at ingen indenfor Flertallet har ønsket at fastholde dem. Det vil jeg præcisere skarpt. Det er efter min Mening, som Forholdene har udviklet sig, det store ved dette Forslag, der nu foreligger her til anden Behandling, at der har været saa faa og lidet indgribende Ændringsforslag fra et Flertal paa 14 af 15 Medlemmer i Udvalget, idet man fra alle Sider indenfor dette Flertal, hvor Særønsker har været fremme, af Hensyn til Sagens store Betydning har ønsket at vise Resignation paa de Punkter, hvor man kunde ønske Forslaget ændret. Man erkender, at Regeringens Forslag i sin Helhed er et saa stort demokratisk Fremskridt, at man ønsker at sende det op til Landstinget med al den Vægt, som ligger i, at et overmaade stort Flertal her i Tinget stemmer for det.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Flertallets Ændringsforslag til Vedtagelse i dette høje Ting.

Hammerich: Jeg har i Betænkningen angivet de Grunde, hvorfor jeg ikke har fundet Anledning til at stille noget Ændringsforslag til de Dele af det foreliggende Forslag, der vedrører Landstinget. Jeg skal her endnu kun ganske kort slaa fast, at min Hovedgrund dertil er hele den Maade, hvorpaa denne Sag er blevet taget fra Flertallets Side, idet man er gaaet af Vejen for, hvad der paa flere Punkter maa betragtes som ret betydende Ønsker og Særstandpunkter indenfor Flertallet, og blot har ønsket at faa Forslaget saa hurtigt og med saa mange Stemmer som muligt op til Landstinget. Det var mig da ganske klart, at selv om jeg mødte med et Forslag, der fra den ene eller den anden Side i Tinget kunde snart paa et Punkt, snart paa et andet eller maaske i sin Helhed faa saa megen Tilslutning, at det endogsaa havde et Flertal indenfor dette Ting for sig, vilde det paa det nuværende Stadium kun blive stemt ned, og det vilde altsaa blot være til Fortræd at fremsætte det nu.

Ved Siden deraf havde jeg ogsaa en anden Grund, og det er den, at naar man bortkaster de Bestemmelser angaaende den Valgmaade til det nuværende Landsting, som har givet det et væsentligt andet Præg end Folketinget, og naar man respekterer — og det gaar jeg ud fra, at man maa — det, jeg har kaldt Hovedlinierne, jeg tror, den ærede Ordfører kaldte det Hovedgrundsaetningerne, i det Forslag, som Rege-